

Указ о проглашењу Закона о потврђивању Факултативног протокола о продаји деце, дечјој проституцији и дечјој порнографији, уз Конвенцију о правима детета

Проглашава се Закон о потврђивању Факултативног протокола о продаји деце, дечјој проституцији и дечјој порнографији, уз Конвенцију о правима детета, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 2. јула 2002. године и на седници Већа република од 11. априла 2002. године.

ПР бр. 182

2. јула 2002. године

Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др **Војислав Коштуница**, с. р.

Закон о потврђивању Факултативног протокола о продаји деце, дечјој проституцији и дечјој порнографији, уз Конвенцију о правима детета

*Закон је објављен у "Службеном листу СРЈ - Међународни
уговори", бр. 7/2002 од 3.7.2002. године.*

Члан 1.

Потврђује се Факултативни протокол о продаји деце, дечјој проституцији и дечјој порнографији, уз Конвенцију о правима детета, усвојен резолуцијом Генералне скупштине УН, 25. маја 2000. године, у оригиналу на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику.

Члан 2.

Текст Факултативног протокола у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD, ON THE SALE OF CHILDREN, CHILD PROSTITUTION AND CHILD PORNOGRAPHY

The States Parties to the present Protocol

Considering that, in order further to achieve the purposes of the Convention on the Rights of the Child and the implementation of its provisions, especially articles 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35 and 36, it would be appropriate to extend the measures the States Parties should undertake in order to guarantee the protection of the child from the sale of children, child prostitution and child pornography,

Considering also that the Convention on the Rights of the Child recognizes the rights of the child to be protected from economic exploitation and from performing any work that is likely to be hazardous or to interfere with the child's education, or to be harmful to the child's health or physical, mental, spiritual, moral or social development,

Gravely concerned at the significant and increasing international traffic in children for the purpose of the sale of children, child prostitution and child pornography,

Deeply concerned at the widespread and continuing practice of sex tourism, to which children are especially vulnerable, as it directly promotes the sale of children, child prostitution and child pornography,

Recognizing that a number of particularly vulnerable groups, including girl children, are at greater risk of sexual exploitation and that girl children are disproportionately represented among the sexually exploited,

Concerned about the growing availability of child pornography on the Internet and other evolving technologies, and recalling the International Conference on Combating Child Pornography on the Internet, held in Vienna in 1999, in particular its conclusion calling for the worldwide criminalization of the production, distribution, exportation, transmission, importation, international possession and advertising of child pornography, and stressing the importance of closer cooperation and partnership between Governments and the Internet industry.

Believing that the elimination of the sale of children, child prostitution and child pornography will be facilitated by adopting a holistic approach, addressing the contributing factors, including underdevelopment, poverty, economic disparities, inequitable socio-economic structure, disfunctioning families, lack of education, urbanrural migration, gender discrimination, irresponsible adult sexual behaviour, harmful traditional practices, armed conflicts and trafficking in children,

Believing also that efforts to raise public awareness are needed to reduce consumer demand for the sale of children, child prostitution and child pornography, and believing further in the importance of strengthening global partnership among all actors and of improving law enforcement at the national level,

Noting the provisions of international legal instruments relevant to the protection of children, including the Hague Convention on Protection of Children and Cooperation in Respect of Intercontry Adoption, The Hague Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, the Hague Convention on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Cooperation in Respect of Parental Responsibility and Measures of the Protection of Children, and International Labour Organization Convention No. 182 on the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour,

Encouraged by the overwhelming support for the Convention on the Rights of the Child, demonstrating the widespread commitment that exists for the promotion and protection of the rights of the child,

Recognizing the importance for the implementation of the provisions of the Programme of Action for the Prevention of the sale of Children, Child Action adopted at the World Congress against Commercial

Sexual Exploitation of Children, held in Stockholm from 27 to 31 August 1996, and the other relevant decisions and recommendations of pertinent international bodies,

Taking due account of the importance of the traditions and cultural values of each people for the protection and harmonious development of the child,

Have agreed as follows:

Article 1

States Parties shall prohibit the sale of children, child prostitution and child pornography as provided for by the present Protocol.

Article 2

For the purposes of the present Protocol:

a) Sale of children means any act or transaction whereby a child is transferred by any person or group of persons to another for remuneration of any other consideration;

b) Child prostitution means the use of a child in sexual activities for remuneration or any other form of consideration;

c) Child pornography means any representation, by whatever means, of a child engaged in real or simulated explicit sexual activities or any representation of the sexual parts of a child for primarily sexual purposes.

Article 3

1. Each State Party shall ensure that, as a minimum, the following acts and activities are fully covered under its criminal or penal law, whether such offences are committed domestically or transnationally or on an individual or organized basis:

(a) In the context of sale of children as defined in article 2:

(i) Offering, delivering or accepting, by whatever means, a child for the purpose of:

a. Sexual exploitation of the child;

b. Transfer of organs of the child for profit;

c. Engagement of the child in forced labour;

(ii) Improperly inducing consent, as an intermediary, for the adoption of a child in violation of applicable international legal instruments on adoption;

(b) Offering, obtaining, procuring or providing a child for prostitution, as defined in article 2;

(c) Producing, distributing, disseminating, importing, exporting, offering, selling or possessing for the above purposes child pornography as defined in article 2.

2. Subject to the provisions of the national law of a State Party, the same shall apply to an attempt to commit any of the said acts and to complicity of participation in any of the said acts.

3. Each State Party shall make such offences punishable by appropriate penalties that take into account their grave nature.

4. Subject to the provisions of its national law, each State Party shall take measures, where appropriate, to establish the liability of legal persons for offences established in paragraph 1 of the present article. Subject to the legal principles of the State Party such liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

5. States Parties shall take all appropriate legal and administrative measures to ensure that all persons involved in the adoption of a child act in conformity with applicable international legal instruments.

Article 4

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 3, paragraph 1, when the offences are committed in its territory or on board a ship or aircraft registered in that State.

2. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 3, paragraph 1, in the following cases:

(a) When the alleged offender is a national of that State or a person who has his habitual residence in its territory;

(b) When the victim is a national of that State.

3. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the aforementioned offences when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her to another State Party on the ground that the offence has been committed by one of its nationals.

The present Protocol does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 5

1. The offences referred to in article 3, paragraph 1, shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties and shall be included as extraditable offences in every extradition treaty subsequently concluded between them, in accordance with the conditions set forth in such treaties.

2. If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider the present Protocol to be a legal basis for extradition in respect of such offences. Extradition shall be subject to the conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offences as extraditable offences between themselves subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. Such offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 4.

5. If an extradition request is made with respect of an offence described in article 3, paragraph 1, and the requested State Party does not or will not extradite on the basis of the nationality of the offender, that State shall take suitable measures to submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

Article 6

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with investigations or criminal or extradition proceedings brought in respect of the offences set forth in article 3, paragraph 1, including assistance in obtaining evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of the present article in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, States Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

Article 7

States Parties shall subject to the provisions of their national law:

(a) Take measures to provide for the seizure and confiscation, as appropriate, of:

(i) Goods, such materials, assets and other instrumentalities used to commit or facilitate offences under the present protocol;

(ii) Proceeds derived from such offences;

(b) Execute requests from another State Party for seizure or confiscation of goods or proceeds referred to in subparagraph (a) (i) and (ii);

(c) Take measures aimed at closing, on a temporary or definitive basis, premises used to commit such offences.

Article 8

1. States Parties shall adopt appropriate measures to protect the rights and interests of child victims of the practices prohibited under the present Protocol at all stages of the criminal justice process, in particular by:

(a) Recognizing the vulnerability of child victims and adapting procedures to recognize their special needs, including their special needs as witnesses;

(b) Informing child victims of their rights, their role and the scope, timing and progress of the proceedings and of the disposition of their cases;

(c) Allowing the views, needs and concerns of child victims to be presented and considered in proceedings where their personal interests are affected, in a manner consistent with the procedural rules of national law;

(d) Providing appropriate support services to child victim throughout the legal process;

(e) Protecting, as appropriate, the privacy and identify of child victims and taking measures in accordance with national law to avoid the inappropriate dissemination of information that could lead to the identification of child victims;

(f) Providing, in appropriate cases, for the safety of child victims, as well as that of their families and witnesses on their behalf, from intimidation and retaliation;

(g) Avoiding unnecessary delay in the disposition of cases and the execution of orders or decrees granting compensation to child victims.

2. States Parties shall ensure that uncertainty as to the actual age of the victim shall not prevent the initiation of criminal investigations, including investigations aimed at establishing the age of victim.

3. States Parties shall ensure that, in the treatment by the criminal justice system of children who are victims of the offences described in the present Protocol, the best interest of the child shall be a primary consideration.

4. States Parties shall, in appropriate cases, adopt measures in order to protect the safety and integrity of those persons and/or organizations involved in the prevention and/or protection and rehabilitation of victims of such offences.

5. Nothing in the present article shall be construed to be prejudicial to or inconsistent with the rights of the accused to a fair and impartial trial.

Article 9

1. States Parties shall adopt or strengthen, implement and disseminate laws, administrative measures, social policies and programmes to prevent the offences referred to in the present Protocol. Particular attention shall be given to protect children who are especially vulnerable to such practices.

2. States Parties shall promote awareness in the public at large, including children, through information by all appropriate means, education and training, about the preventive measures and harmful effects of the offences referred to in the present Protocol. In fulfilling their obligations under this article, States Parties shall encourage the participation of the community and, in particular, children and child victims, in such information and education and training programmes, including at the international level.

3. States Parties shall take all feasible measures with the aim of ensuring all appropriate assistance to victims of such offences, including their full social reintegration and their full physical and psychological recovery.

4. States Parties shall ensure that all child victims of the offences described in the present Protocol have access to adequate procedures to seek, without discrimination, compensation for damages from those legally responsible.

5. States Parties shall take appropriate measures aimed at effectively prohibiting the production and dissemination of material advertising the offences described in the present Protocol.

Article 10

1. States Parties shall take all necessary steps to strengthen international cooperation by multilateral, regional and bilateral arrangements for the prevention, detection, investigation, prosecution and punishment of those responsible for act involving the sale of children, child prostitution, child pornography and child sex tourism. States Parties shall also promote international cooperation and coordination between their authorities, national and international non-governmental organizations and international organizations.

2. States Parties shall promote international cooperation to assist child victims in their physical and psychological recovery, social reintegration and repatriation.

3. States Parties shall promote the strengthening of international cooperation in order to address the root causes, such as poverty and underdevelopment, contributing to the vulnerability of children to the sale of children, child prostitution, child pornography and child sex tourism other assistance through existing multilateral, regional, bilateral or other programmes.

Article 11

Nothing in the present Protocol shall affect any provisions that are more conducive to the realization of the rights of the child and that may be contained in:

- (a) The law of a State Party;
- (b) International law in force for that State.

Article 12

1. Each State Party shall, within two years following the entry into force of the present Protocol for that State Party, submit a report to the Committee on the Rights of the Child providing comprehensive information on the measures it has taken to implement the provisions of the Protocol.

2. Following the submission of the comprehensive report, each State Party shall include in the reports they submit to the Committee on the Rights of the Child, in accordance with article 44 of the Convention, any further information with respect to the implementation of the present Protocol. Other States Parties to the protocol shall submit a report every five years.

3. The Committee on the Rights of the Child may request from States Parties further information relevant to the implementation of the present Protocol.

Article 13

1. The present Protocol is open for signature by any State that is a Party to the Convention of has signed it.

2. The present Protocol is subject to ratification and is open to accession by any State that is a party to the Convention or has signed it. Instruments of ratification or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 14

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after its entry into force, the Protocol shall enter into force one month after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 15

1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary-General of the United Nations, who shall thereafter inform the other States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under the present Protocol in regard to any offence that occurs prior to the date on which the denunciation becomes effective. Nor shall such a denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter that is already under consideration by the Committee on the Rights of the Child prior to the date on which the denunciation becomes effective.

Article 16

1. Any State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate to proposed amendment to States Parties with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event, that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force when it has been approved by the General Assembly and accepted by a two-thirds majority of States Parties.

3. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties that have accepted it, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendments they have accepted.

Article 17

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.

1. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present protocol to all States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention.

ФАКУЛТАТИВНИ ПРОТОКОЛ О ПРОДАЈИ ДЕЦЕ, ДЕЧЈОЈ ПРОСТИТУЦИЈИ И ДЕЧЈОЈ ПОРНОГРАФИЈИ, УЗ КОНВЕНЦИЈУ О ПРАВИМА ДЕТЕТА

Државе уговорнице овог Протокола

Имајући у виду да би, ради даљег постизања циљева Конвенције о правима детета и спровођења њених одредаба, а посебно чланова 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35. и 36. било прикладно да се прошире мере које државе уговорнице треба да предузму како би гарантовале заштиту детета од продаје деце, дечје проституције и дечје порнографије,

Имајући такође у виду да Конвенција о правима детета признаје право детета да буде заштићено од економског искоришћавања и од обављања било ког рада који би могао да буде опасан или би ометао школовање детета или би био штетан по здравље детета или физички, ментални, духовни, морални или друштвени развој детета,

Тешко забринуте озбиљном и растућом међународном трговином деце у сврху продаје деце, дечје проституције и дечје порнографије,

Дубоко забринуте раширеном и континуираном праксом сексуалног туризма, који децу чини посебно рањивом, будући да та пракса непосредно подстиче продају деце, дечју проституцију и дечју порнографију,

Прихватајући да је један број посебно рањивих група, укључујући женску децу, изложен већем ризику сексуалног искоришћавања и да су женска деца непропорционално заступљена међу сексуално искоришћаваним,

Забринуте због све веће доступности дечје порнографије на Интернету и у другим технологијама и развоју подсећајући на Конференцију о борби против дечје порнографије на Интернету, одржаној у Бечу 1999. године, а посебно на њен закључак којим позива на универзалну инкриминацију производње, дистрибуције, извоза, преноса, увоза, намерног поседовања и рекламирања дечје порнографије, и наглашавајући значај тешње саадње и партнерства између влада и Интернет индустрије,

Верујући да ће укидање продаје деце, дечје проституције и дечје порнографије бити лакше ако се усвоји холистички приступ, уз наглашавање фактора који томе доприносе, укључујући недовољну развијеност, сиромаштво, привредне диспаратете, неједнаку друштвено-економску структуру, нефункционалне породице, недостатак образовања, миграцију из села у град, дискриминацију међу половима, неодговорно сексуално понашање одраслих, штетне традиционалне обичаје, оружане сукобе и трговину деце,

Верујући исто тако да су потребни напори за јачање свести јавности како би се смањила потражња за продајом деце, дечјом проституцијом и дечјом порнографијом и верујући даље у значај глобалног партнерства међу свим чиниоцима као и бољег спровођења закона на националном нивоу,

Имајући у виду одредбе међународних правних докумената релевантних за заштиту деце, укључујући Хашку конвенцију о заштити деце и сарадњи у вези са међународним усвојењем, Хашку конвенцију о грађанским аспектима међународне отмице детета, Хашку конвенцију о јурисдикцији, примењивом праву, признавању, спровођењу и сарадњи у погледу родитељске одговорности и мера за заштиту деце и Конвенцију Међународне организације рада бр. 182 о забрани и хитној акцији за сузбијање најтежих облика дечјег рада,

Охрабрене огромном подршком Конвенције о правима детета, што показује широко опредељење које постоји за унапређење и заштиту права детета,

Прихватајући значај спровођења одредаба Програма акције за спречавање продаје деце, дечје проституције и дечје порнографије и Декларације и Агенде за акцију усвојених на Светском конгресу против комерцијалног сексуалног искоришћавања деце, у Стокхолму од 27-31. августа 1996. године, и других релевантних одлука и препорука одговарајућих међународних тела,

Посвећујући дужну пажњу значају традиција и културних вредности сваког народа за заштиту и складан развој детета, Сагласиле су се о следећем:

Члан 1.

Државе уговорнице ће забранити продају деце, дечју проституцију и дечју порнографију, као што је предвиђено овим Протоколом.

Члан 2.

У смислу овог Протокола:

а) продаја деце подразумева било коју радњу или трансакцију којим било које лице или група лица пребацује неко дете неком другом за новчану или било коју другу накнаду;

б) дечја проституција подразумева коришћење деце у сексуалним активностима за новчану или било коју другу накнаду;

ц) дечја порнографија подразумева било какво представљање, било којим средством, детета у стварним или симулираним експлицитним сексуалним активностима или било какво представљање сексуалних делова тела (примарних и сексуалних органа детета), првенствено у сексуалне сврхе.

Члан 3.

1. Свака држава уговорница ће обезбедити, као минимум, да следеће радње и делатности буду у пуној мери обухваћене њеним кривичним или казним законом, без обзира да ли су таква дела извршена у земљи или транснационално, односно на индивидуалној или организованој основи:

а) У контексту продаје деце као што је дефинисано у члану 2:

(i) Нуђење, испорука или прихватање, било којим средствима, неког детета у сврху:

а. сексуалног искоришћавања детета;

б. пребацивања органа детета ради остваривања профита;

ц. коришћење детета за принудни рад;

(ii) Неодговарајуће навођење, од стране посредника, на пристанак да се усвоји неко дете кршењем важећих међународних правних инструмената о усвајању;

б) Нуђење, добијање, набављање или обезбеђивање детета за потребе дечје проституције, као што је дефинисано у члану 2;

ц) Производња, дистрибуција, ширење, увоз, извоз, нуђење, продаја или посредовање, у горње сврхе, дечје порнографије као што је дефинисана у члану 2.

2. Зависно од одредаба националног закона државе уговорнице, исто ће важити и за покушај да се изврши било које од наведених дела, као и за саучествовање или учешће у било ком од наведених дела.

3. Свака држава уговорница ће на таква дела примењивати одговарајуће казне које узимају у обзир њихову тешку природу.

4. Зависно од одредаба свог националног закона, свака држава уговорница предузеће мере, тамо где је то одговарајуће, да утврди одговорност правних лица за дела утврђена у ставу 1. овог члана. Зависно од правних принципа државе уговорнице, таква одговорност правних лица може бити кривична, грађанска или управна.

5. Државе уговорнице предузеће све одговарајуће правне и управне мере како би обезбедиле да сва лица укључена у усвајање детета поступе у складу са важећим међународним правним документима.

Члан 4.

1. Свака држава уговорница предузеће потребне мере како би се утврдила њена надлежност над делима поменутим у члану 3. став 1. када се та дела чине на њеној територији, броду или у авиону регистрованом у тој држави.

2. Свака држава уговорница ће предузимати потребне мере како би се утврдила њена надлежност над делима поменутим у члану 3, став 1, у следећим случајевима:

а) Када је наведени извршилац држављанин те државе или лице које има пребивалиште на њеној територији;

б) Када је жртва држављанин те државе.

3. Свака држава уговорница ће такође предузимати потребне мере како би се утврдила надлежност над горе поменутих делима када је наводни извршилац присутан на њеној територији и она га не изручи некој другој држави уговорници на основу тога што је дело извршио један од њених држављана.

4. Овај протокол не искључује било коју кривичну надлежност у складу са домаћим законом.

Члан 5.

1. Сматраће се да су дела из члана 3. став 1. подложна екстрадицији по свим уговорима о екстрадицији који постоје између држава уговорница и биће укључена као дела која подлежу екстрадицији, у сваки уговор о екстрадицији накнадно закључен између њих, у складу са условима у тим уговорима.

2. Ако нека држава уговорница која условљава екстрадицију постојањем уговора добије захтев за екстрадицију од неке друге државе уговорнице са којом нема уговор о изручењу, она може сматрати овај Протокол правним основом за изручење у погледу таквих дела. Екстрадиција подлеже условима предвиђеним законом замољене државе.

3. Државе уговорнице које екстрадицију не условљавају постојањем уговора, признаће да таква дела повлаче екстрадицију између њих, зависно од услова предвиђених законом замољене државе.

4. Оваква дела ће се, у циљу екстрадиције између држава уговорница, сматрати почињеним не само на месту извршења него и на територијама држава од којих се тражи да утврде своју надлежност у складу са чланом 4.

5. Ако се захтев за екстрадицију упуту поводом дела описаних у члану 3. став 1. и замољена држава уговорница не изручи или неће да изручи извршиоца на основу његовог држављанства, та држава ће предузети одговарајуће мере да преда случај својим надлежним органима у циљу гоњења.

Члан 6.

1. Државе уговорнице ће пружити једна другој највећу меру помоћи у вези са истражним радњама или кривичним поступком, односно поступком за екстрадицију у вези са делима наведеним у члану 3. став 1, укључујући помоћ о прихватању доказа који су им на располагању, а неопходни су за поступак.

2. Државе уговорнице ће извршавати своје обавезе из става 1. овог члана у складу са свим постојећим уговорима или другим аранжманима о узајамној правној помоћи између њих. У одсуству таквих уговора или аранжмана, државе уговорнице ће једна другој пружити помоћ у складу са својим унутрашњим правом.

Члан 7.

Државе уговорнице ће, зависно од одредаба свог националног права:

а) Предузимати мере да обезбеде заплону и конфискацију, примерено околностима, следећег:

(i) робе, као што су материјали, средства и друге инструменталије које се користе да би се извршила или омогућила дела из овог Протокола;

(ii) прихода остварених овим делима;

б) Извршити захтеве неке друге државе уговорнице за заплону или конфискацију роба или прихода поменутих у тачки а(i) и (ii);

ц) Предузети мере које имају за циљ затварање, привремено или трајно, просторија

коришћених да би се извршила таква дела.

Члан 8.

1. Државе уговорнице ће усвојити одговарајуће мере за заштиту права и интереса деце жртава поступака забрањених овим Протоколом у свим фазама кривичног поступка, нарочито:

а) признавањем рањивости деце жртава и прилагођавањем поступака како би се признале њихове посебне потребе кад се појављују у својству сведока;

б) обавештавањем деце жртава о њиховим правима, њиховој улози и обиму, временском распореду и напредовању поступка и исходу њихових случајева;

ц) допуштањем да се представе и размотре гледишта, потребе и преокупације деце жртава, у поступку у ком су погођени њихови лични интереси, на начин који је у складу са правилима националног процесног права;

д) обезбеђивањем одговарајућих услуга подршке деци жртвама током читавог правног поступка;

е) заштитом, када је то одговарајуће, приватности и идентитета деце жртава и предузимањем мера у складу са националним правом како би се избегло неподесно ширење информација које би могле довести до идентификовања деце жртава;

ф) обезбеђивањем, у одговарајућим случајевима, безбедности деце жртава, као и њихових породица и сведока који сведоче са њихове стране, од застрашивања и одмазде;

г) избегавањем непотребног одлагања разматрања случајева и извршавања налога или одлука о давању обештећења деци жртвама.

2. Државе уговорнице ће обезбедити да неизвесност у погледу стварног узраста жртве не спречи покретање кривичне истраге, укључујући истражне радње усмерене на утврђивање узраста жртве.

3. Државе уговорнице ће обезбедити да се у поступању система кривичног правосуђа са децом жртвама дела описаних у овом Протоколу, првенствено руководи најбољим интересом детета.

4. Државе уговорнице ће, у одговарајућим случајевима, усвојити мере како би заштитиле безбедност и интегритет лица и/или организација укључених у спречавање и/или заштиту и рехабилитацију жртава таквих дела.

5. Ниједна одредба овог члана неће се тумачити тако да утиче или да није у складу са правима оптуженог на правично и непристрасно суђење.

Члан 9.

1. Државе уговорнице ће усвојити или јачати, спроводити и ширити обавештеност о законима, управним мерама, социјалној политици и програмима, како би спречиле дела поменута у овом Протоколу. Посебна пажња поклањаће се заштити деце која су посебно рањива у односу на таква дела.

2. Државе уговорнице ће јачати свест јавности у целини, укључујући и децу, кроз обавештавање помоћу свих одговарајућих средстава, образовање и обуку, о превентивним мерама и штетним последицама дела поменутих у овом Протоколу. При испуњавању својих обавеза из овог члана, државе уговорнице ће охрабривати учешће заједнице и посебно деце и деце жртава, у таквом обавештавању и образовању и обуци, укључујући на међународном нивоу.

3. Државе уговорнице предузеће све изводљиве мере у циљу обезбеђивања сваке одговарајуће помоћи жртвама таквих дела, укључујући њихову пуну социјалну реинтеграцију и њихов комплетан физички и психолошки опоравак.

4. Државе уговорнице обезбедиће да сва деца жртве дела описаних у овом Протоколу имају приступ одговарајућим поступцима како би тражила, без дискриминације, обештећење од правно одговорних лица.

5. Државе уговорнице предузеће одговарајуће мере које имају за циљ да ефикасно забране производњу и растурање материјала у којим се рекламирају дела описана у овом Протоколу.

Члан 10.

1. Државе уговорнице предузеће све неопходне кораке да ојачају међународну сарадњу мултилатералним, регионалним и билатералним аранжманима за спречавање, откривање, истрагу, продају деце, дечју проституцију, дечју порнографију и сексуални туризам усмерен на децу. Државе уговорнице ће исто тако унапредити међународну сарадњу и координацију између својих државних органа, националних и међународних невладиних организација и међународних организација.

2. Државе уговорнице ће унапредити међународну сарадњу како би помогле деци жртвама у њиховом физичком и психолошком опоравку, социјалној реинтеграцији и репатријацији.

3. Државе уговорнице ће унапредити и јачати међународну сарадњу како би се усмериле на суштинске узроке, као што су сиромаштво и неразвијеност, који доприносе подложности деце на продају, дечју проституцију, дечју порнографију и сексуални туризам усмерен на децу.

4. Државе уговорнице које су у могућности да то ураде, обезбедиће финансијску, техничку или другу помоћ кроз постојеће мултилатералне, регионалне, билатералне или друге програме.

Члан 11.

Ништа из овог Протокола неће утицати на било које одредбе које су погодније за остваривање права детета а које могу бити садржане у:

- а) праву државе уговорнице;
- б) међународном праву које обавезује ту државу.

Члан 12.

1. Свака држава уговорница ће, у року од две године од ступања на снагу овог Протокола за ту државу уговорницу, поднети извештај Комитету за права детета, обезбеђујући свеобухватне информације о мерама које је предузела на спровођењу одредаба Протокола.

2. Након подношења свеобухватног извештаја, свака држава уговорница укључиће у извештаје које подноси Комитету за права детета, у складу са чланом 44. Конвенције, све додатне информације у погледу спровођења овог Протокола. Остале државе уговорнице Протокола подносиће извештај сваких пет година.

3. Комитет за права детета може да тражи од држава уговорница додатне информације од значаја за спровођење овог Протокола.

Члан 13.

1. Овај Протокол отворен је за потписивање свакој држави уговорници Конвенције или оној која је потписала Конвенцију.

2. Овај Протокол подлеже ратификацији и отворен је за приступање свакој држави која је страна уговорница Конвенције или која је потписала Конвенцију. Инструменти ратификације или приступања биће депоновани код Генералног секретара Уједињених нација.

Члан 14.

1. Овај Протокол ступа на снагу три месеца након депоновања десетог инструмента о ратификацији или приступању.

2. За сваку државу која ратификује овај Протокол или му приступи након његовог ступања на снагу, Протокол ће ступити на снагу месец дана од датума депоновања њеног инструмента о ратификацији или приступању.

Члан 15.

1. Свака држава уговорница може отказати овај Протокол у било ком тренутку слањем писменог обавештења Генералном секретару Уједињених нација, који ће након тога обавестити друге државе уговорнице Конвенције и све државе које су Конвенцију потписале. Отказ ће ступити на снагу годину дана од датума када Генерални секретар прими обавештење.

2. Овакав отказ неће ослободити државу уговорницу њених обавеза по основу овог Протокола у односу на било које дело које се догоди пре датума ступања на снагу тога отказа. Такав отказ, исто тако, ни на који начин неће прејудуцирати разматрање било ког питања које је у току, а које Комитет за права детета већ буде разматрао пре датума ступања на снагу овог отказа.

Члан 16.

1. Свака држава уговорница може да предложи амандман и достави га Генералном секретару Уједињених нација. Генерални секретар ће потом проследити амандман државама уговорницама са захтевом да укажу да ли желе конференцију држава уговорница у циљу разматрања и гласања о предлозима. У случају да се, у року од четири месеца од датума слања предлога, најмање једна трећина држава уговорница определи за такву конференцију, Генерални секретар ће сазвати конференцију под покровитељством Уједињених нација. Сваки амандман усвојен већином гласова присутних држава уговорница које су гласале на конференцији биће поднет на одобрење Генералној скупштини Уједињених нација.

2. Амандман усвојен у складу са ставом 1. овог члана ће ступити на снагу када га одобри Генерална скупштина и када га прихвате државе уговорнице двотрећинском већином.

3. Када амандман ступи на снагу, обавезиваће оне државе уговорнице које су га прихватиле, док ће остале државе уговорнице и даље бити обавезане одредбама овог Протокола и било којим ранијим амандманом који су прихватиле.

Члан 17.

1. Овај Протокол, чији су текстови на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском подједнако веродостојни, биће депонован у архиви Уједињених нација.

2. Генерални секретар Уједињених нација проследиће оверене копије овог Протокола свим државама уговорницама Конвенције и свим државама које су Конвенцију потписале.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СРЈ - Међународни уговори".